

ВИДАТНЕ ДОСЯГНЕННЯ РОСІЙСЬКОЇ ЦИВІЛІСТИЧНОЇ НАУКИ (підручник «Цивільне право» за редакцією В. П. Мозоліна)

Підручник «Цивільне право»¹, підготовлений колективом кафедри цивільного та сімейного права Московського державного юридичного університету імені О. О. Кутафіна (відповідальний редактор — доктор юридичних наук, професор В. Мозолін) цілком виправдано вважається одним із найкращих класичних університетських підручників: він перевидавався багатотисячними тиражами, на ньому зросло не одне покоління науковців та практиків, саме він є першим у російській цивілістиці підручником, перекладеним англійською мовою.

У другому виданні, що вийшло друком у 2013 р., висвітлено питання першої частини курсу цивільного права Російської Федерації. Матеріал викладається на основі норм Цивільного кодексу Російської Федерації, інших нормативно-правових актів з урахуванням практики Верховного Суду Російської Федерації, Вищого Арбітражного Суду Російської Федерації та досягнень російської цивілістичної науки.

Окрім використання в ролі повноцінного підручника з цивільного права для студентів юридичних вузів, що навчаються за програмою спеціалістів із п'ятирічним строком вивчення юридичних дисциплін, підручник може слугувати навчально-науковою основою у написанні підручників з цивільного права для бакалаврів та магістрів.

З цією метою автори, зокрема, максимально спростили та уніфікували схему викладення матеріалу за окремими інститутами цивільного права, перш за все, за окремими видами договорів.

У найзагальнішому вигляді ця схема виглядає так.

По-перше, вона базується на двох основоположних засадах — теорії динамічного розвитку цивільно-правового договору та послідовності викладення положень та норм з окремих позицій відповідного виду договору, закріпленого в Цивільному кодексі Російської Федерації.

¹ *Гражданское право* : учебник : в 3-х т. — М. : Проспект, 2013.

— Т. 1 / Мозолін В. П., Агафонова Н. Н., Артеменков С. В., Безбах В. В. ; отв. ред. Мозолін В. П. — 816 с.

— Т. 2 / отв. ред. Мозолін В. П. — 968 с.

— Т. 3 / Безбах В. В., Дмитриева Г. К., Мозолін В. П., Белова Д. А. ; отв. ред. Мозолін В. П. — 704 с.

По-друге, вона ґрунтується на єдиній функціональній системі врегульованих законодавством відносин, пов'язаних з чинністю договору на всіх стадіях його існування.

Автори на підставі аналізу чинного цивільного законодавства Російської Федерації виокремлюють п'ять таких стадій:

- 1) укладення договору;
- 2) чинність договору як правочину;
- 3) виконання договору;
- 4) зміна та припинення договору;
- 5) відповідальність сторін за договором.

На думку авторів, це видання підручника «Цивільне право» сприятиме подальшому вдосконаленню підготовки висококваліфікованих юристів у сфері цивільного права.

Під час написання підручника в межах системи Цивільного кодексу Російської Федерації враховувалася можливість використання юристами-практиками матеріалів підручника у правозастосовній діяльності.

Як додаток читачам пропонується програма курсу «Цивільне право» (частина друга Цивільного кодексу Російської Федерації), що вивчається студентами денної, вечірньої та заочної форм навчання Московського державного юридичного університету імені О. О. Кутафіна.